

Název: Technika tkaní a barvení metrového textilu.

Studentka: BcA. Eliška Kubů

Vedoucí diplomové práce: MgA. Jan Jaroš

Téma, které si Eliška zvolila pro svou diplomovou práci má kořeny v její oblíbené práci s textilem. Práce, které v minulých semestrech řešila v našem ateliéru toto zaujetí jen potvrzují. Výrazným impulzem pro práci bylo hlubší obeznámení s technikou modrotisku v zimním semestru, kdy si se svou kolegyní Zuzanou Šimůnkovou (rovněž diplomantkou) vybrali modrotisk a jeho použití na konkrétní produkt. Při této práci v rámci navrhování tištěných vzorů měli možnost se obeznámit s celým procesem výroby, od návrhu forem, výběru vhodných látek a materiálů, rezervního tisku, až po samotné barvení a finalizaci produktu. Tato fáze byla v podstatě přípravou a utvrzením se ve zvoleném směru a tématu, které bylo následně posunuto a inovováno v diplomové práci.

Důležitým bodem, který z práce Elišky vyzařuje je jistá pokora, která ale nebrání v experimentování. Právě to je stěžejní pro její diplomní práci. Důkladné obeznámení s různými textilními technikami barvení přivedlo studentku k prolnutí více technik, které původně vznikaly na odlišných technických a technologických základech, stejně jako v odlišných částech světa. Z mého pohledu vnímám jako objevné a posouvající stávající technologie modrotisku či barvení vlákna technikou ikat či Kurume Kasuri za použití počítačových algoritmů. Tento přístup mi z dnešního pohledu přijde jako přirozený s ohledem na dostupné IT technologie. Zatímco modrotisk je technika barvířská využívající hotové plátno, v případě ikatu dochází k probarvení vlákna ve snopu, který je v určitých délkách navázán mezi dvěma body a probarven. Následným tkaním z takto obarveného vlákna vzniká opakující se vzor, jehož pravidelnost je dána souhrou schopností tkalce a barvíře.

Eliška naproti tomu využila moderní IT technologie, k vytvoření programu. Ten po zadání základních parametrů týkajících se výšky osnovy a délky útkové strany (základního formátu) spolu se silou vlákna a kýženého obrazce vytvoří postup jeho barvení. Tímto způsobem by se pak dal vytvořit unikátní, či sériově se opakující motiv. Zároveň se ale tato technologie nezbavuje jisté náhodnosti, která je tolik odlišná od současného dokonalého strojového tkaní. Eliška svůj projekt vytvořila od začátku do konce sama s asistencí odbornice na textilní tvorbu Danielou Danielis a odborníkem na vývoj programů Danielem Bourkem. Zároveň i samotné vykrývání (odolávací technika) vytvářela v této fázi ručně bez použití sofistikovanější technologie. Ta byla prezentována v teoretické rovině, kdy je program momentálně ve fázi prototypu. Program vytváří algoritmus na základě výše zmíněných parametrů a požadovaného obrazce v rastrovém obrázku formátu png, či jpg.

Výsledkem práce je vlastnoručně vytvořená tapisérie, která v sobě nese všechny záměry autorky, spolu s nahodilostmi vzniklými při osvojování technologie barvení a tkaní. Požadovaný výsledek archetypální stylizované matky s dítětem je proti záměru více rozpítený a vytváří tak více pocit prostorovosti, nežli ostře konturovaného plochého motivu. Jedinečnost tomuto ručnímu zpracování dodává i jistá záměrná nepřesnost v podobě nedodržení pravidelného proplétání vlněné útkové příže v osnově. Tím je docíleno dalšího jemně reliéfního efektu.

Teoretická část je srozumitelně strukturovaná. V analytické části bych si uměl představit hlubší a podrobnější vhled do historie jednotlivých technik. Ten byl nahrazen o to propracovanějším popisem jednotlivých technologií, které jsou pro proces tvorby jako východiska zásadnější.

Ve zmíněné analytické části mne zaujaly statistické údaje týkající se uhlíkových stop, spotřeby a znečištění vod, které nás neustále upozorňují, jak je výroba textilu náročná a zatížená ekologickými a environmentálními dopady.

Eliščinu práci hodnotím co do rozsahu jako náročnou a objevnou především pro ni samotnou. Pustila se do oboru, který se dědí z generace na generaci a po staletí jeho postupy zůstávají neměnné. Právě na tom je tradice založená. Někdy se ale v rámci posunu vývoje objeví náznaky inovace, které mohou být pro laika nepozorovatelné, neboť zůstanou v oblasti úpravy technologie, která se nemusí zákonitě na výsledném produktu projevit. Zvláště, když je tím posunem jeden automatizovaný krok, mezi ostatními ručními fázemi. Dořešení tohoto procesu a uvedení programu spolu se strojovým barvením, by jistě celou věc posunulo dál, ale na to v této práci nebyl časový prostor.

Výsledkem je v tuto chvíli i přes velice dobře působící tapisérii, hlavně navrhovaný **proces**, jakým by v budoucnu tyto textilie měly vznikat.

Domnívám se, že zmiňované zacílení na klientelu, která má peníze a umí ocenit jedinečnost a individuálnost uměleckého řemesla snoubeného s kvalitními přírodními, a tedy i ekologickými materiály je správná. Řešení balení u produktu, který bude mít hodnotu v řádech tisíců je na místě, ale více než samotný obal, u kterého bude záležet na rozměru mě bavilo logo, které vychází z grafiky samotné tapisérie. V práci mi možná chyběl přímý účel, kam je tapisérie určena. Zda se jedná pouze o nástěnnou, či také podlahovou tapisérii. Zda použití indigového přírodního barviva nemá nějaké limity v používání a údržbě.

Celkově hodnotím práci velice kladně. Dílem proto, že se v této oblasti necítím odborníkem a ani náš ústav se zaměřením na textil v takto ryzí podobě není na tento obor zaměřen, tak s chutí, s jakou se Eliška do projektu pustila a dokázala v něm objevit inovativní přístup.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji písmeno A.